

Kada Vaše dijete postaje odrasla osoba

Različite kulture na različite načine posmatraju vrijeme između djetinjstva i odrasle dobi. U Australiji se ovim vremenom smatra period između 12. i 18. godine.

Ovaj period između 12. i 18. godine starosti je vrijeme kad mladi ljudi brzo prelaze iz stanja zavisnosti u stanje samostalnosti i počnu željeti da sami odlučuju i da misle svojom glavom. Ovaj put nije uvijek lahak, jer i mlada osoba i njeni roditelji teško izlaze na kraj s promjenama koje se dešavaju u toj životnoj dobi.

Čini se da mladi dovode u pitanje i osporavaju porodične i kulturne vrijednosti i roditelji vrlo lako postaju razočarani i nesretni i osjećaju da su izgubili svoj utjecaj i autoritet.

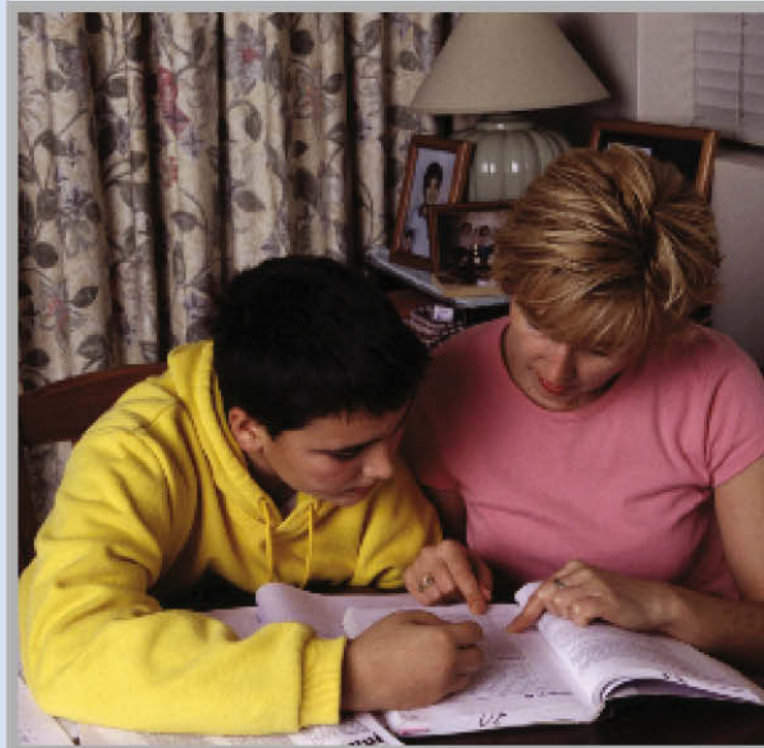
U tom periodu mladi prolaze kroz mnoge fizičke i emocionalne promjene, koje ponekad vode ka nepredvidivom ponašanju. Svi mladi se susreću sa neobičnošću i tjeskobom u prihvatanju povećane odgovornosti. Individualna, porodična i društvena iskustva mogu još više otežati ovaj proces.

Ovo može za sve biti težak period koji zahtijeva pažnju i strpljenje.

Šta roditelji mogu da rade?

Pozabaviti se međusobnim odnosima:

- Prije svega, radite na svom odnosu sa svojim sinom ili svojom kćerkom. Potrebno je puno vremena da bi se uspostavio dobar odnos, ali ono što mladi najviše žele je da roditelji provode puno vremena s njima.
- Slušajte njihove ideje ne pokušavajući da im nametnete svoje. Pokažite interesovanje za ono što je njima važno i dobićete dobro polazište za dalji napredak.
- Povjerenje u Vaše mlade je važan faktor u Vašem odnosu s njima. Povjerenje treba da zasluži obje strane. Imajte na umu da se mladi bore s mnogo novih osjećanja i njihovo ponašanje može pokazivati da se oni zaista osjećaju nesretnim što zahtijeva Vašu pažnju.

Postavite ograničenja kojih se treba držati

Mladima trebaju pravila i ograničenja. Pomaganje mladima u sticanju uvjerenja da postoji izbor i njihovo uključivanje u donošenje odluka daće daleko više izgleda za uspješan i adekvatan rezultat. Imajte na umu da granice za 13-godišnjaka nisu podesne za 15-godišnjake a još manje za 17-godišnjake.

- Dopustite preuzimanje izvjesnog rizika, ali uvijek imajte na umu sigurnost mladih. Treba da imate neka pravila koja štite njihovu sigurnost kada su izvan kuće i neka za prihvatljivo ponašanje u kući.
- Pokušajte saznati od drugih roditelja koja ograničenja oni postavljaju i upamtite da će Vam biti lakše da pridobijete svoje mlade za saradnju s Vama ako su Vaša pravila slična.
- Ne odlučujte o pravilima usred krize, posebno ako mlada osoba ima problema zato što je uradila nešto loše.
- Postepeno uklanjajte ograničenja kad mladi počnu preuzimati odgovornost za svoj vlastiti život.